

Република Македонија
ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Бр. 42- 6382/1
25.8.2014 година
Скопје

ДО ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

СКОПЈЕ

Врз основа на членот 91 алинеја 2 од Уставот на Република Македонија и членовите 132 и 137 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, Владата на Република Македонија Ви поднесува Предлог - закон за изменување и дополнување на Законот за заштита на населението од заразни болести, што го утврди на седницата, одржана на 25.8.2014 година.

За претставници на Владата на Република Македонија во Собранието се определени Никола Тодоров, министер за здравство и м-р Јовица Андовски, заменик на министерот за здравство, а за повереници Стојанчо Стојковски, државен советник во Министерството за здравство и Татјана Васиќ Бозаџиева, државен советник во Министерството за здравство.

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ВЛАДАТА
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

м-р Никола Тодоров

Подготвил: м-р Александра Дранговска
Контролирал: Љубица Р. Димовска
Согласен: Митра Спасовска
Одобрил: Тахир Хани

ПРЕДЛАГАЧ: Владата на Република Македонија

ПРЕТСТАВНИЦИ: Никола Тодоров, министер за здравство и
м-р Јовица Андовски, заменик на
министерот за здравство

ПОВЕРЕНИЦИ: Стојанчо Стојковски, државен советник во
Министерството за здравство и

Татјана Васиќ - Бозациева, државен
советник во Министерството за здравство

ПРЕДЛОГ - ЗАКОН
за изменување и дополнување на Законот за заштита на населението
од заразни болести

Скопје, август 2014 година

ВОВЕД:

I. ОЦЕНКА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со Законот за заштита на населението од заразни болести („Службен Весник на Република Македонија“ број 66/04, 139/08 и 99/09) се утврдуваат обврски и процедури на државните органи, единиците на локална самоуправа, здравствените установи и други правни и физички лица со цел на заштита на населението од заразни болести кои може да имаат епидемиолошки размери и сериозни последици.

Со предложените измени се врши дополнување со нови изрази, прецизирање и проширување на обврската за известување при утврдување на постоење на изолат на конкретни причинители, приширување на листата на изолати, се врши промена во прекршочните одредби за непостапување по оваа обврска, како и усогласување според кое надлежноста за решавањето по прекршочните предмети (водење на постапка за порамнување) ќе се пренесе од Министерството за здравство на Државниот санитарен и здравствен инспекторат.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Со решенијата содржани во предлог законот се овозможува унапредување на системот за превенција на населението од заразни болести.

Предлогот на законот за изменување и дополнување за Законот за заштита на населението од заразни болести се заснова на истите начела на кои се заснова и Законот за заштита на населението од заразни болести.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОНОТ ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предлогот на Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита на населението од заразни болести не предизвикува фискални импликации по Буџетот на Република Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ И НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Предлогот на Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита на населението од заразни болести предизвикува фискални импликации за правните лица кои вршат дезинфекција, дезинсекција и дератизација кои треба да се усогласат согласно одредбите на овој закон.

ПРЕДЛОГ - ЗАКОН
за изменување и дополнување на Законот за заштита на населението од
заразни болести

Член 1

Во Законот за заштита на населението од заразни болести („Службен весник на Република Македонија“ бр. 66/04, 139/08 и 99/09), во член 2 став 1 во точката 4 по зборот „исход“ се става запирка и се додаваат зборовите „појава на две или повеќе меѓусебно поврзани заболувања од заразна болест која никогаш или повеќе години не се појавила на едно подрачје или појава на поголем број заболувања од непознат причинител што ги следи фебрилна состојба;“

По точката 9) се додаваат три нови точки 10), 11) и 12), кои гласат:

„10) „изолат“ е докажан причинител на заразно заболување од донесен примерок (од хумано или анимално потекло, храна и нежива средина) обработен и засаден на соодветна хранлива подлога која ќе го овозможи растот на патогени микроорганизми;

11) „заразено подрачје“ е подрачје каде постојат еден или повеќе извори на зараза и во кое постојат услови за ширење на заразата и

12) „загрозено подрачје“ е подрачје каде може да се пренесе заразна болест од заразено подрачје и каде постојат услови за ширење.“

Член 2

Во член 18 во ставот 1 по зборот „должен“ се додаваат зборовите „веднаш по дознавањето“.

Член 3

Во член 19 во ставот 1 зборовите „задолжително го пријавува“ се заменуваат со зборовите „е должен веднаш по дознавањето да го пријави“.

Член 4

Во член 22 во ставовите 1 и 2 по зборовите „должни / должен“ се додаваат зборовите „веднаш по дознавањето“.

Член 5

Во членот 23 ставот 1 се менува и гласи:

„Микробиолошките лаборатории се должни веднаш да ги пријават до надлежниот центар за јавно здравје, Министерството за здравство и Државниот санитарен и здравствен инспекторат, а најдоцна во рок од 48 часа од утврдувањето на секоја изолација или со друга лабораториска метода докажани, независно од изворот на изолатот следниве причинители:

1. *Bacillus anthracis*
2. *Brucella* spp.
3. *Borrelia burgdorferi*
4. *Campylobacter* spp., ентеропатогени
5. *Chlamydia psittaci*
6. *Chlamydia trachomatis*
7. *Clostridium difficile*, кои продуцираат токсини
8. *Corynebacterium diphtheriae*, кои продуцираат токсини
9. *Coxiella burnetii*
10. *Cryptosporidium*
11. Crimean – Congo Hemorrhagic Fever (CCHF) вирус
12. Dengue вирус
13. *Entamoeba histolytica*
14. *Enterobacter sakazakii*
15. *Escherichia coli*, ентеропатогени, ентерохеморагични, ентероинвазивни, ентеротоксични, Shigatoxin *Escherichia coli* (STEC) O157, 026, 0111, 0103, 0145, 0104:H4, *Escherichia coli* O157:H7;
16. *Francisella tularensis*

17. *Giardia lamblia*
18. *Haemophilus influenzae* тип Б (од примарно стерилни места)
19. *Hantaan virusi*
20. *Helminthes* (по типови)
21. *Hepatitis virusi* (по типови)
22. HIV
23. HPV
24. *Influenza virusi*
25. *Legionella spp.*
26. *Leptospira interrogans*
27. *Listeria monocytogenes*
28. Morbilli
29. *Mycobacterium tuberculosis*
30. *Mycoplasma pneumoniae*
31. *Neisseria gonorrhoeae*
32. *Neisseria meningitidis* (од крв и ликвор)
33. *Plasmodium spp*
34. Rota virus
35. Респираторен Синцициски Вирус (RSV)
36. Rubella virus (само конгенитални инфекции)
37. Mumps virus
38. *Salmonella paratyphi*
39. *Salmonella typhi*
40. *Salmonella*, други поттипови
41. *Shigella spp.*
42. *Staphylococcus aureus* – метицилин резистентен (MRSA)
43. Стафилококни ентеротоксини
44. Сулфиторедуцирачки клостридии
45. *Toxoplasma gondii* (само конгенитални инфекции)
46. *Treponema pallidum*
47. *Trichinella spiralis*
48. *Varicella zoster virus (VZV)*
49. *Vibrio cholera* O1 и O139
50. *Vibrio parahaemolyticus*
51. *Yersinia enterocolitica*, ентеропатогена
52. West Nile Virus (WNV)
53. Причинители на други хеморагични трески
54. Микроорганизми изолирани од примарно стерилни места (пр. *Staphylococcus aureus*, *Streptococcus pyogenes* (група А), *Streptococcus pneumoniae* и микроорганизми)
55. Вируси предизвикувачи на ентероколити
56. Вируси предизвикувачи на менингити / енцефалити.

По ставот 3, се додаваат четири нови става 4, 5, 6 и 7, кои гласат:

„Микробиолошката лабораторија од ставот 1 на овој член, која што извршила изолирање на причинител од ставот 1 на овој член е должна да ги чува изолатите и документацијата во врска со примерокот и изолатот трајно.

Начинот и местото на чување на изолатите и документацијата од ставот 4 на овој член ги пропишува министерот за здравство.

Микробиолошките лаборатории се должни веднаш да ги пријават до Агенцијата за храна и ветеринарство, најдоцна во рок од 48 часа од утврдувањето на секоја изолација или со друга лабораториска метода докажани, независно од изворот на изолатот причинителите наведени во точките 1, 2, 4, 5, 14, 15, 16, 26, 27, 38, 39, 40, 43, 44, 47, 49, 50 и 51 од ставот 1 на овој член .

Микробиолошките лаборатории се должни на секои три месеци од сите примероци кои биле испитувани во микробиолошката лабораторија, 10% од примероците определени по случаен избор од страна на Државниот санитарен и здравствен инспекторат, да ги достават во друга микробиолошка лабораторија за супер анализа.“

Член 6

Во член 24 во ставот 1 по зборот „должни“ се додаваат зборовите „веднаш или најдоцна во рок од 48 часа од дознавањето“.

Член 7

Во член 26 во ставот 1 по зборот „должни“ се додаваат зборовите „веднаш, а најдоцна во рок од 48 часа по добивање на пријавата“.

Член 8

Во член 28 во ставот 2 по зборот „бруцелоза“ се додава зборот „туберкулоза“.

Во ставот 3 по зборот „трески“ се додаваат зборовите „(Ebola, Lassa и Marburg)“.

Во ставот 4 по зборот „трески“ се додаваат зборовите „(Ebola, Lassa и Marburg)“.

Член 9

Во член 29 во ставот 1 по зборот „трески“ се додаваат зборовите „(Ebola, Lassa и Marburg)“.

Член 10

Во член 33 во ставот 2 сврзникот „и“ се заменува со запирка, точката се заменува со запирка и се додаваат зборовите „и хуман папилома вирус (ХПВ)“.

По ставот 3 се додаваат четири нови става 4, 5, 6 и 7, кои гласат:

„Вакцинација по епидемиолошки индикации се спроведува како :

1. имунизација на експонирани работници на одредени заразни болести
2. имунизација на експонирани лица по епидемиолошки индикации
3. имунизација по клинички индикации
4. имунизација на патници во меѓународен сообраќај

Трошоците за вакцинација од став 4 точка 1 на овој член се на товар на работодавачот.

Трошоците за вакцинација од став 4 точка 4 на овој член се на товар на лицето кое патува.

Здравствените установи се должни да обезбедат вакцинација од став 4 точки 2 и 3 на овој член.

Ставот 4 станува став 8.

Член 11

Во членот 42 по ставот 1 се додаваат два нови става 2 и 3, кои гласат:

„Дезинсекцијата и дератизацијата на населбите и нивната околина се изведуваат врз основа на стручни елаборати подготвени од страна на надлежниот центар за јавно здравје.

Надлежниот центар за јавно здравје е должен да го подготви стручниот елаборат од ставот 2 на овој член, без надомест, најдоцна до 1. февруари во тековната година и да го достави до градоначалникот на општината, односно градот Скопје.“

Член 12

Членот 43 се менува и гласи:

„Дезинфекција, дезинсекција и дератизација можат да вршат здравствени установи и правни лица кои ги исполнуваат критериумите во однос на просторот, опремата и кадарот, начинот и средствата за вршење дезинфекција, дезинсекција и дератизација.

Поблиските критериуми по однос на просторот, опремата и кадарот, начинот и средствата за вршење дезинфекција, дезинсекција и дератизација ги пропишува министерот.

Институтот за јавно здравје на Република Македонија, во соработка со надлежните центри за јавно здравје, ја следи ефикасноста и ја утврдува

соодветноста на средствата за дезинфекција, дезинсекција и дератизација и води евиденција на средствата.“

Член 13

По членот 43 се додаваат два нови члена 43-а и 43-б, кои гласат:

„Член 43-а

Министерството за здравство ја оценува исполнетоста на критериумите во однос на просторот, опремата и кадарот од членот 43 од овој закон за вршење на дезинфекција, дезинсекција и дератизација.

Барањето за издавање на одобрение за вршење на дезинфекција, дезинсекција и дератизација се поднесува до Министерството за здравство.

Министерството за здравство во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето за издавање на одобрение за вршење на дезинфекција, дезинсекција и дератизација го издава одобрението или го одбива барањето.

Трошоците за постапката од ставовите 1 и 3 на овој член паѓаат на товар на основачот.

Висината на трошоците од ставот 4 на овој член врз основа на материјалните трошоци за водење на постапката, ја определува министерот за здравство.

Содржината на барањето и начинот на добивање на одобрение за вршење на дезинфекција, дезинсекција и дератизација од ставот 2 на овој член ги пропишува министерот за здравство.

Доколку Министерството за здравство не издаде одобрение за вршење на дезинфекција, дезинсекција и дератизација, односно не го одбие барањето во рокот од ставот 3 на овој член, подносителот на барањето има право во рок од три работни дена да поднесе барање до писарницата на министерот за здравство и министерот за здравство да донесе решение.

Формата и содржината на барањето од ставот 7 на овој член ги пропишува министерот за здравство.

Кон барањето од ставот 7 на овој член подносителот на барањето поднесува и копија од барањето од ставот 3 на овој член.

Министерот за здравство е должен во рок од пет работни дена од денот на поднесувањето на барањето од ставот 7 на овој член до писарницата на министерот за здравство да донесе решение со кое барањето од ставот 3 на овој член е уважено или одбиено. Доколку министерот за здравство нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на Министерството за здравство.

Доколку министерот за здравство не донесе решение во рокот од ставот 10 на овој член, подносителот на барањето може да го извести Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

Државниот управен инспекторат е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот 11 на овој член да изврши надзор во Министерството за здравство дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Инспекторот од Државниот управен инспекторат по извршениот надзор согласно закон донесува решение со кое го задолжува министерот за здравство во рок од десет дена да одлучи по поднесеното барање, односно да го одобри или одбие барањето и да го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање.

Доколку министерот за здравство не одлучи во рокот од ставот 13 на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој министерот за здравство ќе одлучи по поднесеното барање за што во истиот рок ќе го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање. Инспекторот во рок од три работни дена го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку министерот за здравство не одлучи и во дополнителниот рок од ставот 14 на овој член, инспекторот во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку инспекторот не постапи по известувањето од ставот 11 на овој член, подносителот на барањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат. Доколку директорот нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Државниот управен инспекторат.

Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена да го разгледа приговорот од ставот 16 на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето согласно со ставот 11 и/или не поднесе пријава согласно со ставот 15 на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција за инспекторот и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор во Министерството за здравство дали е спроведена постапката согласно закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот 17 на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот и во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Во случајот од ставот 18 на овој член директорот на Државниот управен инспекторат веднаш, а најдоцна во рок од еден работен ден, ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот веднаш.

Во случаите од ставот 19 на овој член директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот 17 на овој член, подносителот на барањето може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од осум работни дена.

Доколку министерот за здравство не одлучи во рокот од ставот 14 на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред надлежниот суд.

Постапката пред Управниот суд е итна.

По донесувањето на подзаконскиот акт од ставот 6 на овој член истиот веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа се објавува на веб страницата на Министерството за здравство.

Против решението на Министерството за здравство со кое се одбива барањето за издавање на одобрение за вршење на дезинфекција, дезинсекција и дератизација може да се изјави жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Член 43-б

Одобрението за вршење на дезинфекција, дезинсекција и дератизација се издава за период од пет години.

Одобрението се обновува три месеци пред истекот на рокот за кој е издадено врз основа на претходно утврдена исполнетост на условите за просторот, опремата и кадарот, начинот и средствата за вршење дезинфекција, дезинсекција и дератизација.“

Член 14

Во членот 44 се додава нов став 4, кој гласи:

„Трошоците од став 2 на овој член се на товар на работодавачот.“

Член 15

Во член 66 во ставот 1 точката 3) се брише.

Во точката 7) по зборот „дератизација“ се додаваат зборовите „или изврши дезинсекција и дератизација на населбите и нивната околина без подготвен елаборат подготвен од страна на надлежниот центар за јавно здравје“

Член 16

По членот 66, се додава нов член 66-а, кој гласи:

„Член 66-а

Глоба во износ од 30.000 до 50.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на лабораторија што нема да пријави причинител согласно членовите 23 и 24 од овој закон.

Голба во износ од 10.000 до 20.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на одговорното лице во лабораторија што нема да пријави причинител согласно членовите 23 и 24 од овој закон.“

На лабораторија што нема да пријави причинител согласно членовите 23 и 24 од овој закон, задолжително ќе се изрече прекршочна санкција привремена забрана за вршење на дејност на микробиолошка лабораторија.“

Член 17

Во член 67 став 1 во точката 6) пред зборот „одбие“ се додаваат зборовите „лице или родител / старател“.

Член 18

Во членот 67-а став 2 зборовите „Министерството за здравство“ се заменуваат со зборовите „Државниот санитарен и здравствен инспекторат“.

Член 19

Здравствените установи и правните лица кои ги вршат работите на дезинфекција, дезинсекција и дератизација ќе ја усогласат својата работа со одредбите од овој закон и подзаконските акти кои произлегуваат од него во рок од 30 дена од денот на влегување во сила на одредбите на овој закон.

Член 20

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 21

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ - ЗАКОНОТ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНОТ

Со член 1 од предлогот се врши дополнување на членот 2 од постојниот закон во кој се содржани дефиниции на поимите кои се употребени во Законот, на начин што се дополнува дефиницијата за „епидемија“ и се додаваат дефиниции за „изолат“, „заразено подрачје“ и „загрозено подрачје“.

Со членовите 2, 3, 4, 6, 7 се дополнуваат постојните членови 18 став 1, 19 став 1, 22 ставови 1 и 2, 24 став 1, 26 став 1 со обврска за здравствените установи, здравствените работници и други правни лица пријавувањето на причинителите на заразни заболувања да го извршат веднаш по нивното изолирање/потврдување.

Со членот 5 се менува постојниот член 23 став 1 со кој што се зголемува бројот на институции до кој што се врши известувањето на изолат на причинител и се определува рок за истото, се проширува листата на изолати за кои што е потребно известување и се додава нов став 3 со кој што се предвидува обврска за чување на изолатите и лабораториската документација, кои што можат да се користат за понатамошна анализа, компарација и епидемиолошка студија на случај и популација.

Со членовите 8 и 9 се дополнуваат постојните членови 28 и 29 со нов вид на болести (хеморагични трески).

Со членот 10 од Предлогот се дополнува постојниот член 33 со нови причинители – хуман папилома вирус (ХПВ) кои досега во постојниот закон не беа предвидени. Истовремено се врши нова поделба на вакцинација по епидемиолошките индикации и се нотира одговорноста за финансиските трошоци.

Со членот 11 се предвидува правните лица кои вршат дезинсекција и дератизација на населбите и нивната околина да се врши врз основа на стручен елаборат подготвен од страна на надлежните центри за јавно здравје.

Со членот 12 се менува постојниот член 43 така што дезинфекција, дезинсекција и дератизација можат да вршат здравствени установи и правни лица кои ги исполнуваат условите утврдени со овој закон.

Со членот 13 се додаваат два нови члена 43-а и 43-б со кој се уредува постапката за донесување на одобрение за вршење на дезинфекција, дезинсекција и дератизација.

Со членот 14 се дополнува постојниот член 44 со нов став 4 со кој се предвидува обврска за работодавачот за плаќање на трошоците за здравствено хигиенските прегледи.

Со членот 15 се брише прекршочната одредба од член 66 став 1 точка 3 бидејќи за непочитувањето на членовите 23 и 24 од законот се предвидуваат нови прекршочни санкции кои се уредени со членот 16 од овој Предлог закон. Исто така со овој член се врши дополнување на точката 7 од ставот 1 на постојниот член 66 со воведување на прекршок доколку се врши дезинсекција и дератизација на населбите и нивната околина без подготвен елаборат подготвен од страна на надлежниот центар за јавно здравје.

Со членот 16 од Предлог законот се предвидува нов член 66-а за прекршок заради непостапување по членовите 23 и 24 од законот, со посериозни санкции од останатите прекршочни одредби, бидејќи станува збор за прекршок чии последици се опасни по здравјето на луѓето.

Со член 18 од предлогот се врши изменување на постојниот член 67-а став 2 од законот, во кој се предлага Државниот санитарен и здравствен инспекторат да ја води постапка за порамнување пред да се поднесе барање за прекршочна постапка.

Со членот 19 се предвидува обврска за здравствените установи и правните лица кои ги вршат работите на дезинфекција, дезинсекција и дератизација да ја усогласат својата работа со одредбите од овој закон и

подзаконските акти кои произлегуваат од него во рок од 30 дена од денот на влегување на одредбите на овој закон.

Со членот 20 се предлага подзаконските акти предвидени со овој закон да се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Членот 21 е завршна одредба.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата содржани во предложените одредби се меѓусебно поврзани во функција на соодветна практична имплементација на предметниот закон.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со предложените решенија ќе се овозможи унапредена превентивна заштита на населението од заразни болести.

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИТЕ ОД ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД
ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ („СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“ БР.
66/04, 139/08 И 99/09) ШТО СЕ МЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ

Член 2

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

- 1) “заразна болест“ е заболување предизвикано од биолошки агенс (бактерии, вируси, паразити, габи) или нивни токсини кое може на директен или индиректен начин да се пренесе на луѓето;
- 2) “сомневање за заразна болест“ е состојба кога лицето има симптоми кои сугерираат на одредено заразно заболување;
- 3) “инфекција“ е навлегување на биолошки агенс во организмот на човекот и негово размножување и одржување;
- 4) “епидемија“ е пораст на заболувања од одредена заразна болест кој по време и место го надминува вообичаениот број на случаи во претходниот период, како и невообичаено зголемување на бројот на заболелите со компликации или смртен исход;
- 5) “носителство“ е состојба кога лице излучува патогени агенси и може да биде извор на зараза, иако лицето не е болно;
- 6) “интрахоспитална (нозокомијална) инфекција“ е инфекција за која заразувањето временски се врзува со третман и со престој во здравствени установи;
- 7) “скрининг испитување“ е епидемиолошки метод за согледување на моменталната состојба кај населението во однос на некое заразно заболување, причинител на одредено заразно заболување, имун одговор и слично, со користење на одреден примерок;
- 8) “зооноза“ е заболување кај животните од кое може да заболи и човек и
- 9) “карантин“ е изолација што се состои од ограничување на движењето на болни или на сомнително болни или на контакти со болни од одредени болести со висок ризик, во наменски простории каде што ризикот од ширење на инфекциите е намален на најниска можност, во присуство на персонал кој користи соодветни заштитни средства и со посебен режим на движење и однесување.

Член 18

Лекарот е должен да пријави и секое сомневање од следниве заразни болести:

- 1) дифтерија (Diphtheria);
- 2) менингококова болест (Meningitis epidemica);
- 3) вирусна хеморагична треска (Viral hemorrhagic fever);
- 4) колера (Cholera);
- 5) чума (Pestis);
- 6) детска парализа (Poliomyelitis);
- 7) цревен тифус и паратифус (Typhus abdominalis, Paratyphus);
- 8) пегав тифус (Typhus exanthematicus) и
- 9) непозната болест.

Член 19

Лекарот задолжително го пријавува и секое носителство на причинителите на следниве заразни болести:

- 1) цревен тифус и паратифус (Typhus abdominalis, Paratyphus);
- 2) вирусен хепатитис Б и Ц (Hepatitis virosa B,C);
- 3) ХИВ инфекција (HIV infection) и
- 4) маларија (Malaria).

Член 22

Центрите за јавно здравје се должни да го пријават до надлежниот орган за ветеринарно здравство секој случај на заболување кај луѓе од зоонози.

Надлежниот орган за ветеринарно здравство е должен да го пријави на надлежниот центар за јавно здравје секој случај на појава на зооноза кај животните.

Член 23

Микробиолошките лаборатории се должни да ги пријават до надлежниот центар за јавно здравје секоја изолација или со друга лабораториска метода докажани следниве причинители:

- 1) *Bacillus anthracis*;
- 2) *Brucella* spp;
- 3) *Campylobacter* sp, ентеропатогени;
- 4) *Chlamydia psittaci*;
- 5) *Corynebacterium diphtheriae*, кои продуцираат токсини;
- 6) *Coxiella burnetii*;
- 6-a) *Cryptosporidiosis*;
- 7) *Entamoeba histolytica*;
- 8) *Escherichia coli*, ентеропатогени, ентерохеморагични, ентероинвазивни и ентеротоксични;
- 9) *Francisella tularensis*;
- 9-a) *Giardiasis*;
- 10) *Hantaan virusi*;
- 11) *Helminthes* (по типови);
- 12) *Hepatitis virus* (по типови);
- 13) *Influenza virusi*;
- 14) *Legionella* spp.;
- 15) *Leptospira interrogans*;
- 16) *Listeria monocytogenes*;
- 17) *Morbilli*;
- 18) *Mycobacterium tuberculosis*;
- 19) *Mycoplasma pneumoniae*;
- 20) *Neisseria meningitidis* (од крв и ликвор);
- 21) *Plasmodium* spp.;
- 22) Респираторен синцицијален вирус (RSV);
- 23) *Rota virus*;
- 24) *Salmonella paratyphi*;
- 25) *Salmonella typhi*;
- 26) *Salmonella*, други;
- 27) *Shigella* spp.;
- 28) *Staphylococcus aureus* - метицилин резистентни;
- 29) *Trichinella spiralis*;
- 30) *Vibrio cholerae* O1 и O139;
- 31) *Yersinia enterocolitica*, ентеропатогена и
- 32) причинителите на другите хеморагични трески.

Микробиолошките лаборатории се должни да го пријават до надлежниот центар за јавно здравје и секој случај на изолирана бактерија со невообичаена резистенција на антибиотици.

Начинот на водење на податоците за лабораториските испитувања и за давање на известување за причинителите на заразни болести и за лабораторискиот наод го пропишува министерот за здравство.

Член 24

Микробиолошките лаборатории се должни да ги пријават позитивните резултати и за следниве причинители:

- 1) *Treponema pallidum*;
- 2) HIV;
- 3) *Neisseria gonorrhoeae*;
- 4) *Rubella virus* (само конгениталните инфекции);
- 5) *Toxoplasma gondii* (само конгениталните инфекции) и
- 6) *Chlamydia trachomatis*.

Член 26

За утврдување на изворите на зараза и патиштата на пренесување на заразните болести центрите за јавно здравје се должни да вршат епидемиолошки истражувања (епидемиолошка анкета и извидување и микробиолошка дијагностика).

Испитувањата од ставот 1 на овој член се вршат по пријава за заразните болести од членот 17 точки 1, 2, 3, 4, 4-а, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 13-а, 14, 14-а, 15, 16 17, 18, 19-а, 20, 21, 21-а, 21-б, 21-в, 21-г, 21-д, 22, 23, 23-а, 23-б, 24, 25, 26, 27, 27-а, 28, 29, 30, 31, 32, 32-а, 32-б, 33, 33-а, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 46-а, 47, 48, членот 18, членот 19 точки 1, 3 и 4 и членот 20 на овој закон.

Епидемиолошко истражување се врши и при појава на болести кои не се присутни или долго време не биле присутни во државата, а кои не се утврдени со овој закон.

Член 28

Лицата кои се заболени од заразни болести кои можат непосредно да се пренесат на други лица се изолираат во текот на лекувањето.

Лицата заболени од колера, црвен тифус и паратифус, чума, антракс, бруцелоза, лепра, тетанус, дифтерија, менингококна болест, гасна гангрена, болеста од ХИВ, легионерска болест, повратна треска, пегав тифус, Брил-Зинцорова болест, детска парализа, беснило, вирусен енцефалит пренесен со крлежи, други вирусни енцефалити, жолта треска, хеморагични трески, маларија и лајшманијаза задолжително се лекуваат во здравствени установи за лекување на заразни болести.

Во здравствените установи за лекување на заразните болести задолжително се изолираат и лицата за кои се сомнева дека боледуваат од колера, чума, вирусни хеморагични трески, детска парализа и дифтерија.

За заболени од белодробна чума и вирусни хеморагични трески кои се пренесуваат од човек на човек, при лекувањето се применува мерката строга изолација (карантин).

Лицата кои се заболени од други заразни болести, по медицински индикации, се лекуваат и изолираат и во други здравствени установи или домашни услови, доколку за тоа постојат услови.

Член 29

На лица кои биле или се сомнева дека биле во контакт со болен од белодробна чума и вирусни хеморагични трески кои се пренесуваат од човек на човек, им се одредува строга изолација (карантин).

Одлука за карантин, местото на карантинот и времетраењето на карантинот донесува министерот на предлог на Комисијата за заразни болести.

Член 33

Имунопрофилакса се спроведува со вакцини (вакцинација) или со примена на специфични имуноглобулини (серопрофилакса).

Вакцинацијата е задолжителна за сите лица од определена возраст против туберкулоза, дифтерија, тетанус, голема кашлица, детска парализа, мали сипаници, црвенка, заушки, хемофилус инфлуенца тип Б (Хиб) и вирусен хепатитис Б.

Вакцинација по епидемиолошки индикации се спроведува против тетанус, вирусен хепатитис Б, беснило, жолта треска, црвен тифус, грип и менингококов менингитис.

Министерот, на предлог на Комисијата за заразни болести, може да одреди вакцинација и за други заразни болести.

Член 42

За дезинсекцијата и дератизацијата на населбите и нивната околина надлежни се општините и градот Скопје, кои ги изведуваат со стручна и техничка помош на центрите за јавно здравје и други правни лица што ги

исполнуваат условите пропишани со овој закон и прописите донесени врз основа на него.

Член 43

Поблиските услови по однос на просторот, опремата и кадарот, начинот и средствата за вршење дезинфекција, дезинсекција и дератизација ги пропишува министерот.

Институтот за јавно здравје на Република Македонија, во соработка со центрите за јавно здравје, ја следи ефикасноста и ја утврдува соодветноста на средствата за дезинфекција, дезинсекција и дератизација и води евиденција на средствата.

Член 44

Здравствено-хигиенски прегледи заради спречување на заразните болести се вршат над лица, објекти, простории, предмети, вклучувајќи и земање на материјал за насочено лабораториско испитување.

Прегледите од ставот 1 на овој член се задолжителни за:

- 1) лицата кои спроведуваат воспитно-образовна дејност и здравствена дејност и во објектите и просториите каде што таа дејност се спроведува;
- 2) лицата кои доаѓаат во контакт во производството и прометот со храна, при снабдувањето на населението со вода за пиење, како и за објектите и просториите каде што таа дејност се спроведува;
- 3) вработените во производството, подготвувањето и издавањето на лекови и лицата кои на друг начин во текот на работата доаѓаат во непосреден контакт со лекови, како и објектите во кои се произведуваат, чуваат и издаваат лековите и
- 4) лицата кои укажуваат хигиенска нега, работат во производството на козметички средства или вршат рекреација на населението, како и објектите и просториите каде што таа дејност се спроведува.

Работодавецот е должен да овозможи преглед од ставот 1 на овој член во работните простории и во време додека трае работниот процес, а вработените да ги упатува на здравствени прегледи согласно со прописот донесен врз основа на членот 48 од овој закон.

Член 66

Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правно лице, ако:

- 1) врши микробиолошки испитувања без овластување од министерот и без акредитација (член 16);
- 2) не пријави заболување кај луѓе од зооноза или не пријави зооноза кај животни (член 22);
- 3) не ги пријави секоја изолација или со друга лабораториска метода докажани причинителите од членовите 23 и 24 на овој закон;
- 4) не врши епидемиолошки истражувања (член 26);
- 5) не спроведе изолација на лица заболени од заразни болести од членот 28 на овој закон;
- 6) изврши превоз на лица болни од заразни болести на начин спротивен на членот 30 од овој закон;
- 6-а) не обезбеди најмалку еден лекар со соодветна медицинска опрема и лекови кој ќе ја придружува групата и/или не достави список на патници и/или извештај за патувањето со назначени гранични премини при заминување и враќање во Република Македонија до Државниот санитарен и здравствен инспекторат (член 33 став 3);
- 7) не изврши или оневозможи вршење на превентивна или задолжителна дезинфекција, дезинсекција и/или дератизација (членови 39, 40, 41 и 42);
- 8) врши дезинфекција, дезинсекција и дератизација спротивно на членот 43 на овој закон;
- 9) врши дејност без извршени здравствено-хигиенски прегледи на лицата утврдени во членот 44 став 2 на овој закон или оневозможи вршење на преглед на работни простории (член 44 став 3);

- 10) не ја следи состојбата или не преземе мерки за спречување и елиминација на интерхоспитална инфекција или на друг начин не постапи согласно со членот 49 на овој закон;
- 11) не изврши задолжително испитување од членот 51 на овој закон;
- 12) врши превоз, закопување и ископување на тело на умрен спротивно на членот 52 од овој закон;
- 13) не пријави задолжително лекување или одредување друга мерка на странски државјанин согласно со членот 54 на овој закон на органот надлежен за внатрешни работи;
- 14) во случај на епидемии, елементарни и други несреќи кои можат да предизвикаат епидемиско јавување на заразни болести, не постапува согласно со членот 57 на овој закон;
- 15) постапува спротивно на мерките пропишани во членот 58 на овој закон и
- 16) не ги спроведува или оневозможува спроведување на мерките наредени од Државниот санитарен и здравствен инспекторат согласно со членот 64 на овој закон.

За прекршокот од ставот 1 на овој член ќе се изрече глоба во износ од 300 до 650 евра во денарска протввредност и на одговорното лице во правното лице.

Член 67

Глоба во износ од 300 до 650 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на физичко лице, ако:

- 1) открие или се посомнева на заразна болест, а не ги преземе пропишаните мерки со овој закон (член 15);
- 2) не пријави заразна болест, односно сомневање за заразна болест или носителство на причинител (членови 17, 18, 19 и 20);
- 3) не упати лице каснато од бесно или сомневање на бесно животно за антирабична заштита (член 21);
- 4) одбива изолација, задолжително лекување или друга мерка од членот 28 или карантин од членот 29 на овој закон;
- 5) одбие или на друг начин оневозможи спроведување на надзорот од членот 31 и 32 на овој закон;
- 6) одбие вакцинирање за болестите утврдени во членот 33 на овој закон или заштита со специфичен имуноглобулин (член 34) или заштита со лекови (член 36);
- 7) не изврши претходен преглед или даде вакцина без присуство и под надзор на доктор по медицина (член 35);
- 8) одбие задолжителна дезинсекција од членот 40 на овој закон;
- 9) не изврши или избегнува вршење на задолжителен здравствен преглед (членови 44 и 45) и
- 10) постапи спротивно на забраната од членот 46 на овој закон.

Член 67-а

Прекршочната постапка за прекршоците предвидени во овој закон ја води надлежниот суд.

Пред поднесување на барање за поведување на прекршочна постапка за прекршоците предвидени со овој закон, Министерството за здравство води постапка за порамнување согласно со Законот за прекршоците.